

Arktisk Institut / Ledelsesberetning 2000

Arktisk Institut har som privat institution til formål at være informationscenter for arktiske forhold med særlig henblik på Grønland, at virke for at fremme studiet af og udbrede kendskabet til arktiske egne og deres folk, samt at formidle forbindelsen mellem Danmark, Grønland og udlandet på alle områder, der har tilknytning til arktiske forhold.

Arktisk Institut har bofællesskab med Dansk Polarcenter (DPC) og arbejder i henhold til en samarbejdsaftale af 31. oktober 1991 med ændringer af 1. marts 1996. Samarbejdet mellem de to institutioner og Eskimologisk Institut har været tilfredsstillende. Dette har især manifesteret sig i et oplæg omkring fotosamlingens fremtidige ordning, resulterende i en ansøgning fra AI til Kulturministeriet om midler til kopiering og registrering af fotosamlingen, underskrevet af de to institutledere. Dog er pladsforholdene for begge institutioner trange, især er der mangel på god, sikker arkivplads.

Administrative forhold

Instituttet har i år 2000 været ledet af følgende bestyrelse:

Professor dr.jur. Isi Foigel (formand)

Professor Minik Rosing (næstformand)

Helge Schultz-Lorentzen, tidl. leder af grønlandssekretariatet. civ. ing. Jørgen Taagholt, videnskabelig forbindelsesofficer. Direktør John Jensen. Seniorgeolog Naja Mikkelsen. Centerleder Bjarne Grønnow, Center for Grønlands forskning, Nationalmuseet. Kontreadmiral Axel Fiedler, Grønlandskommando cand. jur, Poul Henrik Sørensen, DPC. Stabslæge Leif Vanggaard (Direktør AI). Direktør Peter Augustinus er indtrådt i bestyrelsen per 1. januar 2000. Niels Henrik Lyngø, redaktør, udpeget af Grønlands Hjemmestyre, indtrådt per 1. januar 2000 som afløser for landsstyremedlem Marianne Jensen.

Bestyrelsen har holdt møder: 8/2, 13/4, 26/9, 15/11.

Æresmedlemsskab:

Bestyrelsen har den 15 NOV 2000 udnævnt civ.ing. Aksel Mikkelsen til "Æresmedlem af Arktisk Institut" på grund af hans mangeårige indsats indenfor instituttets virkeområde.

Personale:

Den daglige drift har været varetaget af direktør cand.mag. Jens Fabricius, der 1. juni 2001 afløstes af stabslæge Leif Vanggaard.

Fotosamlingen: Grete Dalum -Tildst; Hans Ebbesen.

Dokumentarkivet: Mogens N. Guldbrandsen

Kortsamlingen: Jens Møller Jensen

Bibliotek og bogregistrering: Sonja Jakobsen; erhvervspraktikant Astrid Duus Mikkelsen. Nov 2000.

Udstillinger og udlån

For Hendes Majestæt Dronningen: Udstilling i "Museum of Natural History" i forbindelse med det officielle besøg i London.

Jette Bang: "Kærlighed til et folk." Tourne rundt i grønlandske byer.

Jette Bang: Udstilling af udvalgte billeder, Anneberg samlingen, Nykøbing Sjælland.

Jette Bang: Udvalgte billeder. Haveselskabets bygning, Frederiksberg.

Rundetårn udstilling: "Grønland i dag og i går". På udstillingen vist fotografier af den moderne fotograf Per Folkver stillet overfor Jette Bangs klassiske billeder fra 30-erne.

Nationalmuseet. Udlån af billeder fra kunstsamlingen til udstillingen "Ånden i Naturen"

DR- TV Udlån af effekter til optagelser af serien: "De særlig udvalgte" (fiktion).

Naturhistorisk Museum Århus, billeder til udstilling.

Foredragsvirksomhed

Birger Rosendahl: Jakob Danielsens billeder, Arktisk Institut. Jens Fabricius: Foredrag om Alaska (pipeline).

Jens Fabricius: seniorklubben Det grønlandske Selskab.

Leif Vanggaard: Forelæsninger ved Københavns Universitet i kuldefysiologi

Leif Vanggaard: Introduktion til foredrag om Nobile. Modtog herfor "Nobile medaljen i sølv"

Leif Vanggaard; Forelæsning for SAS Flight Academy om kulde-survival.

Konsulentvirksomhed

Naturhistorisk museum Århus, konsulentvirksomhed og udlån af effekter. TV2 i forbindelse med udsendelse (SIRIUS 2000).

Gennem året mange forespørgsler om arktiske forhold. Firma Birger Christensen, udsmykning.

Den Nordatlantiske Brygge vedr. udstilling.

Forskning

Diverse forfattere har besøgt og anvendt bibliotek, dokumentindsamling og fotosamling. Pia Arke, Troels Kløvedal, Janni Andreassen, Karl Elias Olsen, Bodil Østergaard,

Fondsstøtte

Arktisk Institut har sammen med DPC modtaget økonomisk støtte fra følgende fonde:

Aase og Jørgen Münters Fond: Kr. 50.000

Grønlandsfonden: Kr. 10.000

Begge i forbindelse med udstillingen "Grønland i går - i dag" i Rundetårn.

I forbindelse med et af Janni Andreassen styret projekt har AI stillet sig til rådighed for forvaltningen af ansøgte midler.

Fotosamlingen

Af AI's fotosamling er i 2000 i alt anvendt ca. 160 billeder solgt gennem Polarphotos. Den endelige opgørelse foreligger endnu ikke. De største enkeltprojekter har været:

Jean Malauri: Ultima Thule, Sirius 2000 TV-udsendelserne, John Andersens TV serie fra Nordgrønland, samt en bog om Grønlands nyere politiske historie af Tupaamaq Rosing Olsen. Fra Jette Bangs fotosamling er anvendt ca. 50 billeder, overvejende i forbindelse med udstillingsvirksomhed, salg er endnu ikke afregnet med DPC.

Gennem året har der været afholdt en række møder med Det kongelige Bibliotek og Nationalmuseet for at drøfte dels et kommende samarbejde omkring registreringen af arktiske fotos, dels om de forskellige tekniske spørgsmål i forbindelse med den kommende registrering af AI's billedsamling.

Efter et positivt møde mellem DPC, AI og kulturministeriet har AI afsendt ansøgning om tildeling på i alt 1.5 mio. kr. til den kommende sikring og registrering af AI's fotosamling. Der forventes svar herpå primo 2001.

Tilgang

Ebba Yde Andersen. Fotosamling fra Daugaard-Jensen. E. Skovbo Jensen: Billeder fra Vestgrønland.

Biblioteket

Biblioteket, der drives af Dansk Polarcenter efter de tidligere retningslinjer og samarbejdsaftalen har ikke givet anledning til særlige tiltag. Et par bøger er blevet indbundne. AI har endvidere aftalt med Universitetets Eskimologiske Institut, at man er positivt indstillet på at indkøbe sjældnere historiske værker, hvis man bliver gjort opmærksom herpå.

Tilgang:

Der er i 2001 anskaffet 10 nye bøger til biblioteket.

Dokumentarkivet

Frode Knudsens pludselige død medførte, at arbejdet i dokumentarkivet i en periode blev standset. Hans funktion blev overtaget af pens. orlogskaptajn Mogens N. Guldbrandsen, der nu leder arkivet.

Tilgang:

Arne Philbert: Dagbøger fra Nordøstgrønland.

Viceadmiral S.S. Thostrup: Tobias Gabrielsens brev til G. Thostrup m.m.

Aksel Mikkelsen: Manuskript af E. Mikkelsen.

Jørgen Taagholt: Breve skrevet af læge Mogens Holm fra Thule handelsstation (1928-32).

B. og F. Bendixen: dagbog fra oprettelsen af Danmarkshavn vejrstation

Læge Jens E. Schultz: 2 dagbøger fra Lindhard (originaler) (+fotos) fra DK-ekspeditionen.

Hans Tulinius Walther: optegnelser og kort fra lægen Tulinius' rejser. (3-års-ekspeditionen). Familien vil senere overdrage originale dagbøger samt fotos modtaget marts 2001.

Børge Haagensen: "spionradio" brugt af Pearylandekspeditionerne.

Jørgen Taagholt: Egne indrammede udstillingsbilleder.

Andre aktiviteter

Arktisk Institut fungerer som sekretariat for Ejnar Mikkelsens Mindefond, Scoresbysund kommiteen samt for Alf Trolles og hustrus mindelegat. Man har afgivet sekretariatsfunktionen for Dansk-Grønlandsk Kulturfond. Leif Vanggaard er blevet opfordret til at indtræde i fondens bestyrelse.

Prioriterede opgaver for 2001

Dokumentarkivet:

Fysisk gennemgang af dokumentindsamlingen for registrering af: fotos, kort, kortskitser, toninger, skitser og andre ikke skrevne arkivalier (bl.a. med henblik på kommende udstillinger).

Vurdering af behov for dokumenternes konservering samt revision af dokumenter, kunst og effekters placering (udlån m.m.).

Ajourføring og supplerung af emnekort vedrørende samlingen (specielt personalia).

Leif Vanggaard. Direktør.

København den 6. marts 2001